

שיעור מספר 1

מטרה אופרטיבית	מטרה ייעודית
הילד יתרגל את התנועה א'.	ביסוס השליטה בתנועת.
1. הילד יתרגל את רצף הא"ב בעזרת פעילות במחשב.	שיפור השליטה ברצף הא"ב
2. הילד יענה על שאלות בדף העבודה לפי רצף הא"ב.	
3. הכנסת מילים למילון.	
הילד ישער השערות לפי הכותרת והאיור.	פיתוח אסטרטגיה להפקת משמעות.
הילד ילמד את השימוש בכרטיס ניווט.	פיתוח לומד עצמאי.
הילד ילמד מילים חדשות המופיעות בטקסט.	העשרת אוצר מילים תבניתי.
הילד יעתיק את המילים שלמד, בצורה נכונה, תוך שמירה על רווחים קבועים.	שיפור מיומנות הכתיבה.
הילד יסרוק את הטקסט ויסמן את המילים שלמד.	שיפור וייעול מהירות הקריאה.
הילד יכיר ויסמן את סימני הפיסוק שבטקסט.	פיתוח מודעות ליחידת משמעות.
הילד יקרא טקסט.	העשרת הידע הכללי.
הילד יענה על שאלות של הבנת הנקרא בשתי רמות.	פיתוח הבנת הנקרא.
1. הילד יבדוק את השערותיו.	פיתוח מודעות ובקרה עצמית.
2. הילד יעשה מטה קוגניציה על השיעור.	

מטרה ייעודית	מטרה אופרטיבית	פעילות	זמן	שיקול דעת	ביצוע	הפקת לקחים.
ביסוס השליטה בתנועת.	הילד יתרגל את התנועה א.ו.	דפי עבודה.	7 דק'.	הדר למד את התנועה בסדנא בשנה שעברה ולכן, בדפים הוא "ישחק" עם התנועה וכך יבסס את השליטה בה.	הדר זיהה את התנועה כבר בדף הראשון. בדף השני הוא קרא את הצירופים השונים ללא קושי. בדף השלישי הוא התאים בקלות ובמהירות בין התמונה למילה אך, בדף השלישי, כאשר הוא היה צריך לסמן את התנועה במילים השונות הוא התקשה וטעה.	ניכר, כי למרות שהדר למד את התנועה בשנה שעברה הוא זקוק לחיזוק יותר מסיבי שלה ולכן, התנועה תילמד גם בשבוע הבא.
שיפור השליטה ברצף הא"ב	1. הילד יתרגל את רצף הא"ב בעזרת פעילות במחשב.	השלמת מצגת במחשב המבוססת על רצף הא"ב.	7 דק'.	המצגת מהווה בסיס והתחלה מהנה עבור הילד לביסוס השליטה ברצף הא"ב.	הדר נהנה מהמצגת אך, כבר בזמן ההליכה למחשב הוא ציין בפני שהוא לא אוהב "לשחק" עם העכבר ולכן, הדר אמר את האותיות לפי הסדר ואני לחצתי על העכבר. הדר התקשה מעט בדף האחרון במצגת. (ברצף בין ס' ל – ת') לאחר מכן, הוא לא ידע להגיד את האותיות הסופיות לפי הרצף בא"ב. לאחר סיום המצגת שאלתי את הדר האם הוא מכיר שיר על הא"ב והוא שר את השיר אך, שוב נתקל בקושי מהאות ס'.	ניכר כי הדר זקוק לגיבוי חזותי של הא"ב וכן, לחזרה נוספת. ניכר כי השיר עוזר לו לזכור שכן, לאחר כמה שניות הוא נזכר וממשיך לפי הסדר הנכון מהאות ס'. עם זאת, הוא לא משתמש בשיר כאסטרטגיה ולכן, כדאי לחדד נושא זה. חשוב לזכור, שכפי שהוכח באבחון, התפיסה השמיעתית של הדר טובה ולכן, שינון השיר יכולה להיות דרך טובה לזכירה והפנמה של רצף האותיות. כמו כן, ניכר כי הדר מודע לכך לקושי שלו בזכירת הרצף שכן, הוא נענה לרצון שלי להציג בפניו את רצף הא"ב – כלוח קבוע על השולחן.
	2. הילד יענה על שאלות בדף העבודה לפי רצף הא"ב.	פעילות בא"ב – חיצוני – השלמת אותיות וסידור ארצות לפי סדר הא"ב.	5 דק'.	דפי העבודה חוזרים על הנושא שנלמד במצגת וכך הילד מתרגל את הנושא בדרך נוספת. התרגיל יעזור לילד בשימוש במילון.	הדר פתר את שתי השאלות הראשונות בדף העבודה באופן מהיר ונכון. בשאלה השלישית הוא לא הבין את ההוראה. הסברתי לו והוא הביע קושי לכתוב א המילים, על מנת להקל עליו את הכתיבה ולהתרכז ברצף, הוא אמר את הארצות לפי הסדר ואני כתבתי. הדר אמר את הארצות לפי הסדר הנכון אך, התקשה מעט בשלוש הארצות האחרונות (מתוך 5). לאחר הפעילות שאלתי את הדר האם לוח של הא"ב יעזור לו בזכירת הסדר והוא אמר: "אולי".	

מטרה ייעודית	מטרה אופרטיבית	פעילות	זמן	שיקול דעת	ביצוע	הפקת לקחים.
שיפור השליטה ברצף הא"ב.	3. הילד יסדר שמות לפי סדר א"ב פנימי וחיצוני.	2. א"ב פנימי – הקניה: איך מסדרים מילים שמתחילות באותה אות. תרגול: סידור שמות לפי רצף א"ב חיצוני ופנימי.	10 דק'.	ההקניה והתרגול יעזרו לילד, בשימוש במילון.	הפעילות לא נעשתה בשיעור.	מכיוון שהדר לא הוכיח שליטה ברצף הא"ב החיצוני לא רציתי לבלבל אותו ולכן, לא הקניתי לו את הא"ב הפנימי. עם זאת, כאשר שמנו את המילים במילון הסברתי לו למה המילה: "הודח" באה לפני "הסבירו" והוא אמר: "הבנתי". כאשר שאלתי אותו מה הוא הבין הוא ענה: "כי ו' היא לפני ס'. בכך הוא הוכיח הבנה ראשונית אך, לא רציתי להיכנס לעומקו של הנושא על מנת לא לבלבל אותו.
פיתוח אסטרטגיה להפקת משמעות.	הילד ישער השערות לפי הכותרת והאיור.	השלמת דף עבודה בנושא: הטרמה, השערת השערות לפי הכותרת והאיור.	7 דק'.	דף העבודה מנחה את הילד בשלבי העבודה.	הדר שיער מספר קטן של השערות על הכותרת והאיור אך, התקשה לעשות את הקשר ביניהם ולשער על פי שניהם. לכן, עזרתי לו באמצעות שאלות תיווך. הדר התקשה להיענות לתיווך ודבק בעמדתו: "לא יודע".	ניכר כי הפעילות של השערת השערות לא היתה מוכרת לו ולכן גם התקשה באינטגרציה בין הכותרת והאיור. לכן הדר היה זקוק לשאלות תיווך ונשאר דבק בעמדתו. ניכר כי קשה לו להתרגל לפעילות חדשה. עם זאת, חשוב שהפעילות תישאר כפי שהיא, על מנת שיהיה לו קל להתרגל אליה.

מטרה ייעודית	מטרה אופרטיבית	פעילות	זמן	שיקול דעת	ביצוע	הפקת לקחים.
העשרת אוצר מילים תבניתי.	הילד ילמד מילים חדשות המופיעות בטקסט וייתן להן פירוש בע"פ.	1. הילד ישחק עם המילים את המשחקים: משחק זיכרון, משחק מבוך ותפזורת.	10 דק'.	בעזרת המשחקים הילד יפנים את המילים.	הדר התקשה בהתחלה בקריאת המילה: "מאשימים". לאחר מכן, לאחר שהקראתי לו אותה בפעם הראשונה, הוא נהנה מהמשחקים וזיהה את כל המילים ללא קושי.	ניכר כי המשחקים עוזרים להדר להפנים את המילים בצורה טובה מאוד. ניכר כי הקושי במילה: "מאשימים" נבע מכך שהדר לא מכיר את הניקוד חטף פתח. בשיעורים הבאים אני צריכה לשים לב יותר לניקוד של המילים השונות בטקסט ולוודא שהדר מכיר ושולט בכל הניקוד שמופיע במילים השונות..
	2. המורה תבריק לילד את המילים.	2. המורה תבריק לילד את המילים.	1 דק'.	ע"י הברקה המורה תוודא שהילד הפנים את המילים.	הדר זיהה את המילים ללא קושי.	באמצעות הזיהוי המהיר ווידאתי שהדר הפנים את המילים ולכן, חלק זה חשוב כסיכום לפעילות עם המילים.
שיפור השליטה ברצף הא"ב.	הכנסת המילים למילון.	הילד יכניס את המילים שלמד למילון לפי רצף הא"ב.	3 דק'.	הכנסת המילים למילון מהווה אינטגרציה בין שתי הפעילויות הקודמות: שיפור השליטה ברצף הא"ב והעשרת אוצר מילים תבניתי.	מייד כאשר הצגתי בפני הדר את המילון הוא אמר שהוא יודע מה זה מילון והוא הסביר שיש בו מילים ורשום את ההסבר לכל מילה. ציינתי בפניו שהמילון מסודר לפי סדר הא"ב. הדר אמר שהוא יודע. לאחר מכן הוא הכניס את המילים ללא קושי. את הסדר לפי א"ב פנימי של המילים: "הודח" ו – הסבירו" הוא עשה באמצעות תיווך שלי, כפי שהסברתי קודם.	ניכר כי הדר מכיר את נושא המילון והפעילות חשובה על מנת לתת משמעות והדגשה נוספת למילים שנלמדו.

מטרה ייעודית	מטרה אופרטיבית	פעילות	זמן	שיקול דעת	ביצוע	הפקת לקחים.
שיפור וייעול מהירות הקריאה.	הילד יסרוק את הטקסט ויסמן את המילים שלמד.	הילד יסרוק את הטקסט ויסמן כל פעם בכל פעם מילה אחת מהמילים שלמד.	3 דק'.	בזמן הסריקה הילד קורא, קריאה מרפרפת את הטקסט. כך, כאשר יצטרך לקרוא אותו שוב, יהיה לו קל יותר שכן, הטקסט יהיה מוכר לו.	הדר סרק את הטקסט בצורה איטית, ניכר כי הוא קורא את הטקסט קריאה דמומה. גם לאחר שביקשתי ממנו לא לקרוא הוא אמר שהוא קרא כי הוא רצה לדעת מה רשום. הסימון של המילים היה מדויק אך, איטי.	ניכר כי הדר לא מכיר את פעולת הסריקה וצריך להדגים לו אותה בשיעור הבא. כמו כן, ניכר כי הנושא מאוד עניין אותו ולכן הוא רצה לקרוא.
פיתוח מודעות ליחידת משמעות.	הילד יכיר ויסמן את סימני הפיסוק שבטקסט.	1. המורה תציג לפני הילד את סימני הפיסוק על כרטיס ניווט ותגדיר לילד את משמעותם.	2 דק'.	כרטיס הניווט מפתח את הלומד העצמאי. (כפי שציינתי קודם)	הדר זיהה ושיים את סימני הפיסוק בכרטיס הניווט.	
		2. הילד יסמן את סימני הפיסוק בתוך הטקסט – כל סימן יסומן בצבע אחר.	2דק'.	סימון של סימני הפיסוק יחלקו את הקטע למספר יחידות משמעות וכך יהיה לילד קל יותר לקרוא ולהבין את הקטע.	הדר סימן את הנקודות בקלות בטקסט. כמו כן, הוא ציין שהוא מכיר את הסימן: "פסיק" שהופיע בטקסט. הסימון היה מהיר וניכר כי הוא לא קורא שנית את הטקסט.	

מטרה ייעודית	מטרה אופרטיבית	פעילות	זמן	שיקול דעת	ביצוע	הפקת לקחים.
העשרת הידע הכללי.	הילד יקרא טקסט.	הילד יקרא טקסט ששוכתב מהעיתון בנושא: מכבי חיפה – נושא אהוב על הילד.	3 דק'.	הטקסט הוא ברמת קריאות של הילד – רמה 1. כמו כן, זהו נושא אהוב על הילד ומפחית את החשש מקריאה.	הדר קרא את הטקסט בקריאה שוטפת. אך, לא עצר לפי סימני הפיסוק שלמד וזיהה קודם.	ניכר כי הנושא סיקרן את הדר ולכן, הוא נהנה מהקריאה. עם זאת, ניכר כי הוא לא שמ לב לסימני פיסוק, למרות שהם מודגשים.
פיתוח הבנת הנקרא.	הילד יענה על שאלות של הבנת הנקרא בשתי רמות.	הילד יענה על שלוש שאלות: 2 שאלות ברמת הבנה א' – אוצר מילים. ושאלה אחת ברמת הבנה ב' – הרמה המפרשת.	10 דק'.	באמצעות התשובות לשאלות המורה תוודא את רמת הבנת הנקרא של הילד. שתי רמות של הבנת נקרא כדי להעלות את הילד לרמות הבנה שונות וגבוהות.	הדר ענה על שתי השאלות הראשונות – ברמת הבנה ראשונה – באופן מיידי אך, היה לו קשה להסיק מסקנה – רמת הבנה 2 – מתוך הטקסט. כמו כן, בתשובתו לשאלה השלישית הוא הסתמך על ידע קודם ולא על הנכתב בטקסט.	ניכר כי, אמנם, הדר נהנה שהנושא היה על מכבי חיפה אך, הידע הקודם שלו גרם לכך שהוא התעלם מחלק נרחב מהטקסט ונשאר קבוע עם הידע הקודם שלו ועל הבנתו את המשחק.
פיתוח מודעות ובקרה עצמית.	הילד יבדוק את השערותיו.	הילד יחזור לדף העבודה בנושא: הטרמה ויבדוק אם השערותיו אומתו או הופרכו.	3 דק'.	באמצעות בדיקת ההשערות הילד מבין את תפקיד השערותיו ואת תרומתן. כמו כן, ההשערות נעשות משמעותיות עבורו.	הדר אמר שהוא לא זוכר את מה ששיער. לכן, הקראתי לו את ההשערות שכתבנו ביחד והנחיתי אותו למיין את ההשערות. הדר חזר על 4 מתוך חמש ההשערות בהן צדק אך, הוא לא הבין במה טעה (כאשר שיער שהטקסט יהיה על עיר) הדר נענה לתיווך רק לאחר כשלוש דקות. לפני כן הוא חזר שוב ושוב על מה שאמר.	ניכר כי להדר קשה להיענות לתיווך ולשנות דברים שהוא אומר. לכן, צריך לחזור על סדר ההטרמה כפי שהיא וכך יהיה להדר קל יותר להבניה ולפעול לפיה.

מטרה ייעודית	מטרה אופרטיבית	פעילות	זמן	שיקול דעת	ביצוע	הפקת לקחים.
שיפור מיומנות הכתיבה.	הילד יעתיק את המילים שלמד, בצורה נכונה, תוך שמירה על רווחים קבועים.	הילד יעתיק את המילים שלמד למחברתו (מחברת 14 שורות) תוך הנחיה של המורה להעתקה מדויקת תוך שמירה על רווחים קבועים.	3 דק'.	העתקה משפרת את יכולת הכתיבה ואת הסדר של הכתוב. מחברת 14 שורות בנויה עם רווחים קבועים בין כל שורה, על מנת להקל על הילד וללמד אותו ארגון בכתיבה.	הדר העתיק את המילים: "מאשימים" ו – " הודח" בצורה מדויקת, תוך הקפדה על רווח של אצבע כפי שהנחיתי אותו. במילה: "הסבירו" הוא הוכיח קושי ברישום האות ס' ולכן, על פי הנחייתי כתב אותה שוב.	התרשמתי שהדר משתדל לרשום בתוך השורות ובצורה מדויקת. כמו כן, העובדה שהכתיבה היא בסוף השיעור מהווה חזרה טובה על המילים וכן, רצף טוב של השיעור.
פיתוח מודעות ובקרה עצמית.	הילד יעשה מטה קוגניציה על השיעור.	הילד ימלא דף סיכום שיעור ויפרט את הרגשותיו ביחס לשיעור.	5 דק'.	דף סיכום השיעור עוזר למורה לתכנן את השיעור הבא – ע"י נקודות שהילד אהב או/ו התקשה. כמו כן, זה עוזר לתלמיד למקד את קשייו ואת הידע שלו בנושאים השונים.		

הערות:

1. סדר יום: לאורך כל השיעור, כאשר הפניתי את תשומת ליבו של הדר לסדר היום הוא לא התייחס לכך. כאשר אמרתי לו שסיימנו משימה והוא יכול להדביק מדבקה, הוא אמר שהוא לא רוצה.
2. השיעור תוכנן לזמן ארוך מדי – 80 דק', השיעור הוא, למעשה, רק 70-75 דקות ולכן, צריך לתכנן אותו בהתאם לזמן זה. בפעם הזו הזמן הסתדר משום שלא עשינו את א"ב פנימי, עובדה ש"הורידה" 7 דק' מהזמן שתוכנן.